

3836709 PHPH/M : สาขาวิชาเอก : โรคติดเชื้อ ; วท.ม. (สาขารณสุขศาสตร์)
 ศัพท์สำคัญ : ยามีคุมกำเนิด / มะเร็งปากมดลูกชนิด ADENOCARCINOMA
 แสงเดือน บุญเจริญ : ยามีคุมกำเนิดกับมะเร็งปากมดลูกชนิด ADENOCARCINOMA
 (ORAL CONTRACEPTIVE USE AND ADENOCARCINOMA OF THE CERVIX) คณะกรรมการ
 ควบคุมวิทยานิพนธ์ : ชัยนรินทร์ ปทุมานนท์, D.Sc. (Clin. Epid.) กุลยา นาคสวัสดิ์, M.P.H. (Urban
 Health) จงกล โพธิ์แดง, วท.ม. (สาขารณสุขศาสตร์) วรรณเพ็ญ เบ็ญจชัย, พบ. 141 หน้า. ISBN 974-
 589 - 377 - 3

การศึกษาแบบย้อนหาสาเหตุของโรค (case-control study) ครั้งนี้เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของ
 การใช้ยามีคุมกำเนิดกับมะเร็งปากมดลูกชนิด adenocarcinoma และเปรียบเทียบความสัมพันธ์ของ
 การใช้ยามีคุมกำเนิดกับมะเร็งปากมดลูกชนิด adenocarcinoma และ squamous cell carcinoma โดย
 สัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างจากโรงพยาบาลของรัฐ 5 แห่งในกรุงเทพมหานคร ระหว่างวันที่ 1 สิงหาคม
 2539 - 28 กุมภาพันธ์ 2540 กลุ่มศึกษาเป็นผู้ป่วยมะเร็งปากมดลูกระยะลุกลามแบ่งเป็น 2 กลุ่มคือ กลุ่มผู้
 ป่วยมะเร็งปากมดลูกชนิด adenocarcinoma 120 ราย และกลุ่มผู้ป่วยมะเร็งปากมดลูกชนิด squamous
 cell carcinoma 240 ราย ได้รับการวินิจฉัยโรคตั้งแต่ 1 มกราคม 2538 เป็นต้นมา กลุ่มเปรียบเทียบเป็นผู้
 มารับการตรวจเซลล์มะเร็งปากมดลูกและผลการตรวจปกติจำนวน 240 ราย การทดสอบความสัมพันธ์
 ของการใช้ยามีคุมกำเนิดในกลุ่มผู้ป่วยมะเร็งปากมดลูกทั้ง 2 ชนิดนี้กับกลุ่มเปรียบเทียบใช้สถิติการ
 ถดถอยพหุคูณแบบมีเงื่อนไข (conditional logistic regression) โดยแยกวิเคราะห์ทีละครั้ง

ผลการศึกษาเมื่อควบคุมอิทธิพลของปัจจัยเสี่ยงอื่นๆ พบว่าการใช้ยามีคุมกำเนิดมีความ
 สัมพันธ์กับมะเร็งปากมดลูกชนิด adenocarcinoma แต่ไม่มีความสัมพันธ์กับมะเร็งปากมดลูกชนิด
 squamous cell carcinoma การใช้ยามีคุมกำเนิดอย่างติดต่อกันมีความเสี่ยงต่อมะเร็งปากมดลูกชนิด
 adenocarcinoma 1.68 เท่า (95% CI = 1.03-2.76) และถ้าใช้ยามีคุมกำเนิดนานมากกว่า 4 ปี มีความ
 เสี่ยง 2.23 เท่า (95% CI = 1.27-3.90) หรือ ความเสี่ยงเพิ่มขึ้น 6 เปอร์เซ็นต์ ทุกๆ 1 ปีที่ใช้ จากผลการ
 ศึกษาครั้งนี้แม้ยามีคุมกำเนิดจะไม่มีผลต่อมะเร็งปากมดลูกชนิด squamous cell carcinoma ซึ่งเป็น
 ส่วนใหญ่ของมะเร็งปากมดลูกแต่การใช้ยามีคุมกำเนิดทำให้ความเสี่ยงต่อมะเร็งปากมดลูกชนิด
 adenocarcinoma เพิ่มขึ้น ดังนั้นสตรีที่ใช้ยามีคุมกำเนิดอย่างติดต่อกันหรือใช้ยามีคุมกำเนิดเป็น
 ระยะเวลาสมควรได้รับการตรวจหาเซลล์มะเร็งปากมดลูกอย่างสม่ำเสมอ และควรมีการศึกษาความ
 สัมพันธ์ของยามีคุมกำเนิดกับมะเร็งปากมดลูกทั้ง 2 ชนิดนี้เพิ่มเติมในรูปแบบอื่นต่อไป